

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt XV. Quantum accendat divinæ majestatis amorem vivæ fidei
exercitium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

2. Tim. 2. uno loco inquit, Scio cui credidi & certus sum, quia potens est depositum meum servare in illius diem: Altero: accedamus cum vero corde in plenitudine fidei, aperisci corda a conscientia mala, & ablaci corpus aqua munda, teneamus hec nostra confessionem indeclinabilem, fideli enim est, qui reprobavit: & alibi, ille fidelis permanet, negare eisipsum non posse, & impossibile.

Hebr. 6. le est mentiri DEUM.

Hic enim & similibus locis Apostolus fundamentum dergit, cui spes justorum innititur, infallibilem nimurum fidei doctrinam, verbum Dei promulgatum, Deum mentiri non posse, quaecunque promisisti adimplere posse, justum esse & fidelem, se in se sperantibus negare non posse, aliquo se libi negaturum.

Istis veritatis facitis fidem vivificare fundatum est, cui spem vivam superadficemus,

1. Pet. 1.

Pater Domini nostri IESU Christi, qui secundum misericordiam suam magnam regeneravit nos in spiritum vivum, per resurrectionem IESU Christi ex mortuis. vita haec ies filia est primogenita fidei vivere, quae non solum divinis promissionibus generatur, ut dictum est, verum etiam passione, & sanguine filii Dei vivificatur, ut ex testimonio Apostoli Petri supra posito appareret, & ex sancto Paulo 2.

2. Cor. 2. Fiduciam autem talent habemus per Christum ad Deum: & alibi, babeentes fiduciam in introitu Hebr. 10. Sanctorum in sanguine Christi.

Quod enim efficacius roboranda spe nostra medium, aut motivum excogitari potest, quam vivo fidei intuitu, considerate omnes Christi Domini passiones pro nobis toleratas esse, omnia merita ipsius nostra esse, nostras divitias, nostros thesauros, quos Patri eterno in redempcionem prævaricationum nostrorum offerte possimus, tanquam hereditatem a Christo Domino reliquam, qua Patrem obligemus, ad nos exaudiendum, haec est spei nostra basis, & præcipuum pignus hereditatis nostra.

Ad incrementatum quoque virtutis Spei, non parum conduce fidei vivacitas circa Scripturam sacram, quae tota ferè in hoc consistit, ut invitent nos ad firmam spem in Deum concipiendam, Re-

Ecccl. 2.

ficiete, inquit Ecclesiasticus cap. 2. filii nationes, & scitote quia nullus speravit in Domino, & confusus est; quis enim permanuit in mandatis eius, & derelictus est? aut quis invocavit eum & despexit illum? & Itaies:

Esaie, 40.

Qui autem sperant in Domino mutabunt fortitudinem, assument penas, sicut aquila volabunt, & non deficient: fortitudinem mutabunt, quia, qui ante ad maiorum fortis erant, divina spe ad bonum roborantur. Vix etiam reperies Davidis Psalmum, in quo non persuadeamur ad spem nostram firmiter in DEO figendam: quin etiam hoc faciunt exempla soliditatis spei Sanctorum, quam attestante scriptura divina, in mediis iuriis, & tempestatibus inconcupiscunt servaverunt, ut videtur est in sancto Iob, Davide, Joseph, Tobia, Apostolis & Martyribus; qualiter eis Dominus adseruit, adjutor in tribulatione fortissimus, & liberalissimus in se sperantum remunerator.

Hoc documentum tradit Sanctus Paulus, dum inquit: quaecunque scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt, ut per patientiam, & consolacionem scripturarum, id est, Sanctorum, qui nobis in Scriptura sacra proponuntur, spem habeamus: hinc igitur inferre licet ex mente Apostoli, non unam aut alteram, sed omnem, Scripturam sacram a Spiritu sancto, spei nostra, in laboribus, & persecutionibus, rebusque alii despatissimis excitande & animandae esse destinatam.

Idcirco quoque nominatur Deus spes, ut in eum, tanquam scopum etiam in adveritatis nostris tendamus, quem ex fide scimus, non solam DEUM nostrum esse, sed Deum spem, qui nunguam deest sperantibus in se, qui fideis est, verus, Iustus Sanctus, talisque in quem quisquis sperat, non confundetur.

In patria est Deus, sed Deus possessionis nostra, in hac mortali vita ad nostram consolacionem leipsum Deum spem, vocate dignatur, siveque dicit Apostolus: DEUS autem spem repletus vos omni gaudio, & pace in credendo, ut abundet in fide: ubi etiam ponit exercitium fidei, tanquam medium precipuum, ad spem in nobis augendam.

Excellentia hac, & firma spe, Sancti facti sunt fortes in tribulationibus, ad labores magnanimi, & ad omnes mundi, carnis, & demoniorum infusorios interficendos potentissimi, adeo ut audieret dicere Apostolus: omnia possum in te, qui me confortas; tamen enim firmiter innitebat verbo, & pornece Omnipotenter, ut certa fiducia auxili ejusdem, ipse quoque sibi omnia posse videbatur,

Vercutamen quanto amplius in Sanctis certit fiducia in DEUM, qua, quasi animoso impetu ad omnia pro honore Deagenda, & toleranda animantur, tanto etiam amplius de spes difidere non videntur: sciunt enim (quamvis experientia iugis non convincerentur imbecillitas propria) Spiritus sancti sententiam: malitidu homo, qui in te confidit in homine, & ponit carnem brachium suum; & quod Apostolus inquit: Sed iesi in nobis nesciis, responsum mortis habuimus, ut non simus fiducie in nobis, sed in DEO, qui suscitat mortuos, & alibi non quod sufficiens simus cogitare aliquid a nobis, sed sufficiuntia nostra ex Deo est.

Notandum porto circa quatuor præcipua spes virtutem veritatem primum, circa beatitudinem futuram, & media ad illam obtinendam necessaria: secundum, circa remissionem peccatorum, que spes fructus impediunt: tertium, circa imperationem & exaudiitionem orationum nostrarum: quartum denique, speramus auxilium, & protectionem Dei in temptationibus, & periculis. Ad quae omnia spes virtus se extendit, nulloque adiutorie magis perficitur, quam vive fidei exercicio, modò tradito, & infra tradendo, cum de exercitanda fide in oratione, & tribulationibus agamus.

Venium multum è medicina hauriunt venenum, cum de misericordia DEI, & Passione Christi Domini prefigentes primam libertatem in vita proximis fermentis: scire debemus tales debere esse spem nostram, ut divina auxiliante gratia, simul annitamur bonis operibus infudare, & hoc in omnibus ferè docet scriptura facta, sacrificare sacrificium iustitiae, & sperare in Domino, Salvator nostro ait: querite primum regnum Dei, & iustitiam eius, & hec omnia adiungentur vobis, ut igitur secura sit spes, bonorum operum Julianum tanquam verum comitem secum habere debet.

C A P V T XV.

Quantum accendat divisa majestatis amorem vivæ fidei exercitium.

V Num ex præcipuis impedimentis, quae ho- minem à Cordiali divinae Majestatis amore retardant, est naturalis illa animi in corporalis materie vilitatem immersio, ut nequeat quid-

quam

quoniam intellectu conceperet, nisi per imagines rerum sensibilium, sine quibus quoque non facile ad amorem acceditur, neque res spirituales quamquam multò carteris nobiliores, valer apprehendere. Cum ergo DEUS sit Spiritus altissimus, & purissimus, & infinitè omnes creaturas excellens, neque ab intellectu humano imaginabili ad normam eorum, que in terra amantur, maximam difficultatem experitur homo ad divisionem Bonitatis amorem concipiendum: crescit arduitas, ignorancia perfectionum, ac proprietatum divinarum, quæ, quia illa majestas omnem intellectus nostri capacitatem infinitè transcendir, nequaquam ab homine cognosci possunt.

Legend. de hoc nos
Sicutur à S. Paulo
lib. 1. de Reformatione ho-
mixis cap. 16.

Nulum porro hunc malo remedium inveniri potest efficacius, & excellens, quam vivæ fidei exercitum, quæ aciem humanae sublimius divina cognitioni proportionatam elevat, clarè depingens, & demonstrans proprietates, & conditiones, ad Deum totū visceribus adamandum impellentes: Quid enim nobis apertius manifestat DEUM infinitè esse dignum omni servitio, honore, & amore, q. iam fides: hæc nobis ob oculos ponit DEI potentiam, Bonitatem, Misericordiam, Pulchritudinem, Suavitatem, Sapientiam, aliaque perfectiones, que simul juncta, & singula cor hominis elevant, & post se mirabiliter abripunt.

Specialiter tamen Christiani voluntatem ad amorem inflamat fides Incarnationis, & tam dolorosa passionis, ceterorumque mysticorum redemptionis nostræ, quam in carne mortali consummavit unigenitus DEI Filius.

Tria etenim amorem alicujus personæ causare solent. Primum Bonitas. 2. Beneficia: tertium Amor quo erga nos afficitur, que ita in JESU Christo reperiuntur, ut nec Bonitas, nec Beneficium, aut amoris demonstratio ultra major excogitari possit.

Bonitas quippe immensa fuit, quæ tam intimam DEI cum humana natura communicationem, & unionem efficit. Beneficia incomparabilia, cum ipse Filius Dei unigenitus nobis derut, cumque illo, & per illum incomprehensibiles donorum, gratiarum, ac æternatum promissionum thesauri: Amor Christi erga nos, ut fides docet, ardentissimus fuit, à quo ad tales deductus est extremitas, ut hominibus, quorum gratia suscepimus sunt, incredibilis videatur, quæ omnia, rapidissima ignis scintillæ sunt concremantes cor nostrum ardenter amorem DEI sumam amabilis, ac tanq; benefactoris & amatoris nostri.

Hinc ponderando Chaitatatem, & amorem Dei erga nos maximum, exclamat Apostolus: 2. Cor. 5. *Charitas enim Christi urget nos, & pro omnibus mortuus est Christus: ut & qui vivunt, iam non sibi vivant, sed ei, qui pro ipsis mortuus est: sentiebat enim le Apostoli non solum invitari, sed etiam compelli, & violentias ad amorem, Charitatem Christi Domini, & merito: nulla enim alia remelius amorem compensare possumus, quam amorem, & aliquatenus laus facere obligationi quam habemus erga Dominum, nisi ipsius præceptum*

Matt. 22. adimplendo: *diliges Dominum tuum ex toto corde tuo, & in tota anima tua, & in tota mente tua: ut nihil in nobis sit, quod non totum in amore Dei occupetur, non ostentari, sed cum toto animo ferventis amissus, & contentione.*

Singula is hæc Christi Domini amoris demonstratio, validissime quoque hominem ad capitale peccati, q. id tantu bonitatem adversatur, odium, & abominationem excitat, ubi enim clarissimi ex-

pressam gravitatem peccati, & excellentiam amoris Dei, contemplari licebit imaginem, nisi in ea, quam certissimo fidelis penicillo depictam videmus, unigeniti filii Dei incarnatione, & morte crucis, ignoratio, ac doloribus plenisima.

Vbi & cernere erit innocuorum, ac tenetissimum ejus membrorum flagellationem acerbissimam, fœdām consputationem, colaphos, & verbera tremenda, crudelissimam spinacum coronationem, irrisiones despectaque tantos, ut Barrabā vilior publicè ab omnibus proclamaretur, quæ omnia patientissimè ac voluntariè pro nobis sustinuit Agnus innocens, ut nos à peccato mundaret, & crearet sibi populum acceptabilem, sectarem voborum operum.

Quæ si vera sunt, ut sunt infallibili fidei verisimilitudo, quodnam remedium concipi potest fortius, aptiusve ad menti humanae medullitū instillandam execrationem vitii, & summam bonitatis amorem? quidquid enim uspiam concruperit est, vel conferribi unquam poterit, ad ista duo ordinari necesse est, ad divine charitatis persuasionem, & turpitudinis peccati abominationem.

Omnes tamen simul, non ita valent peccati maculas, & divinae charitatis incendia demonstrare, sicut mysterium Passionis, & Incarnationis, Filii Dei, quandoquidem sine temeritatis nota dicere possumus, etiam si Deus tota sua omnipotencia, & Sapientia incomprehensibili, aliquo praeclaro facinore, vel si dicere licet, philtro, aut veneficio homines ad sui amorem attrahere volueret, & ad cognitionem dignitatis virtutum, & extirpationis peccatorum perducere, non appareat amplius agere posuisse, quam quæ in eum finem de celo ad terram descendens, tandemque cruci affixus egit, & perpulsus est.

Nam quanvis libri multiplices, & voces, & voces multitaria prophetarum, & fabrica mundi hujus, enarraverint multa divinae magnitudinis encomia, omnia tamen in comparatione libri hujus vivi Dei, amore hominum ex virgine nati, & in cruce mortui, pietà sunt, & umbratica.

CAP V T XVI.

Fidei praxis circa amorem proximi.

Fidei doctrina est, Diliges proximum sicut teipsum, omnem quoque scripturam, & quidquid Christus fecit, aut docuit ad amorem Dei, & proximi ordinari: Nam, ut inquit Apostolus, plenitudo legis est dilectio, & Christus Dominus: In his duabus mandatis universa lex pendet, & Propheta.

Ad dilatandum igitur corda nostra, viva, & sincera proximi dilectione, fidei imprimis oculos aperire debemus, & aperio ore, attrahere ignem ardentissimum pectoris JESU Ch ilii, q. tam ardenter erga animas mortali exalit, ut amor hominum eum è sinu Patris ad MARIAE traxerit uterum, & tanta in assumppta natura pati impulet, sic enim fides docet, dicente Salvatorem regi veni Iohann. 1.

Cum igitur luce fidei tantum Christi erga animas amorem videamus, si veri, ac legitiimi estimati volumus amici, & filii JESU Christi, ipsi quoque intimis eas visceribus amare debemus.

De Sancto Francisco scribit sanctus Bonaventura, Lib. 1. vita ejus, non se Christi reputabat amicum, nisi anima soveret, quas ille redemuit, saluti animarum nihil preferendum esse dicebat eo maxime probans, quod unigenitus DEI pro animalibus dignatus fuerit in Cruci pendere.

Sancta Catharina Senensis, cum quadam die

reve-